

**ABSOLWENCIE
WRÓĆ DO NAS**

Wydział Historii
Uniwersytetu Warszawskiego

ABSOLWENT

**PAWEŁ
MACHCEWICZ**

W Instytucie Historycznym Uniwersytetu Warszawskiego studiowałem w latach 1984-1989. Początek studiów przypadł na czas raczej przygnębiający: „normalizacji” po wprowadzeniu stanu wojennego. „Solidarność” jako masowy ruch społeczny została rozbita, podziemne struktury nie były już w stanie mobilizować do protestów szerokich kręgów społecznych, a perspektywa, którą wydawała się wówczas najbardziej realna, to długie jeszcze trwanie i stopniowe gnienie realnego socjalizmu.

Na tle tego, co było na zewnątrz, Instytut Historyczny jawił się jako enklawa wolności i krytycznego myślenia. Miało się wrażenie, że funkcjonuje się w zupełnie innej rzeczywistości niż ta rozciągająca się poza murami Instytutu.

Na zajęciach rozmawialiśmy z prowadzącymi w sposób zupełnie otwarty, bez żadnych tabu i ograniczeń, zarówno o historii, jak i – całkiem często – o współczesności. Czytaliśmy książki wydawane na emigracji, do których mieliśmy dostęp w BUW-ie na podstawie glejłów wystawianych przez wykładowców. Dla mnie tamten czas był nie tylko formacyjny intelektualnie, ale także ukształtował mnie jako świadomego obywatela. Byłem częścią tego kręgu studenckiego, który angażował się w działalność samorządu, Niezależnego Zrzeszenia Studentów, a z czasem także podziemnych działań poza uniwersytetem.

Intelektualnie, jako historyk, najwięcej zawdzięczam prof. Marcinowi Kuli, na którego seminarium uczyłem się warsztatu naukowego, ale także starałem się naśladować jego zainteresowania wykraczające poza jedną epokę czy jeden kraj. Myślę, że bez tego

doświadczenia inaczej wyglądałaby moja własna praca naukowa po ukończeniu studiów, a być może w ogóle by do nie doszło i bez tej inspiracji moja droga życiowa wyglądałaby zupełnie inaczej.

Paweł Machcewicz